

УДК 725.95: 711.73 (477-25)(045)

Г. Л. Ячник,

магістр Національного авіаційного університету (м. Київ)

ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКО-ТРАНСПОРТНИХ ВУЗЛІВ НА ПРИКЛАДІ ВУЛИЦЬ МІСТА КИЄВА

Анотація: існує реальна необхідність дослідження стану громадсько-транспортних вузлів в місті Києві. Участь в паспортизації вулиць м. Києва дала можливість сформулювати ряд проблем, які виникають в межах архітектурного середовища громадсько - транспортних вузлів міста Києва, що утворює підґрунтя для подальшого дослідження, спрямованого на вирішення поставлених проблем.

Ключові слова: громадсько-транспортний вузол, архітектурне середовище, зупинка громадського транспорту.

Еволюційні процеси міста Київ та кількість населення в ньому призводять до зростання кількості перевезень, що у свою чергу збільшує пасажиропотік в громадсько-транспортних вузлах. Спираючись на вивчені наукові та нормативні матеріали, натурні обстеження громадсько-транспортних вузлів міста Києва, можна сказати, що проблема архітектурного формування транспортних вузлів є досить актуальною, та ще не одержала необхідного наукового обґрунтування. Сучасні темпи розвитку та функціональна завантаженість громадсько-транспортних вузлів змушує архітекторів шукати нові методи, способи по їх формуванню та реконструкції.

Громадсько-транспортний вузол, досить нове поняття в архітектурі, це поєднання горизонтальних потоків громадського транспорту та вертикальних комунікацій (ліфтів, ескалаторів, сходів) з рядом функцій: громадських, комунальних, ділових, побутових, господарських центрів різної функціональної насиченості (рис. 1).

Рис. 1. Громадсько-транспортний вузол станція метро «Позняки».

Забезпечення архітектурно-планувальної взаємодії систем громадського та транспортного обслуговування є актуальним містобудівним завданням, рішення якого вимагає:

- коротких та зручних шляхів руху пішоходів;
- забезпечення безперешкодного руху громадського транспорту;
- розміщення комплексів обслуговування на стику основних пішохідних та транспортних шляхів.

Основні проблеми, що відносяться до формування громадсько - транспортних вузлів в місті Києві це:

- естетична і конструктивна застарілість обладнання для очікування транспорту (рис.2);
- відсутність єдиного стилістичного і колірного рішення структурних модульних елементів громадсько - транспортного вузла (рис.3);
- відсутність принципів розміщення малих архітектурних форм в архітектурному середовищі громадсько - транспортного вузла.

Рис.2. Зупинка громадського транспорту «Лук'янівська».

Рис.3. Зупинка громадського транспорту «Осокорки».

На основі натурних обстежень, проведених під час паспортизації вулиць м. Київ, мною було запропоновано методика аналізу архітектурного середовища громадсько - транспортного вузла, де по горизонталі було представлено ряд характеристик з технічних, нормативних, естетичним, візуальним критеріями, а по вертикалі відповідно певний громадсько - транспортний вузол міста. Дана методика дала право сформулювати ряд структурних елементів архітектурного середовища громадсько - транспортного вузла:

- павільйон зупинки громадського транспорту;
- павільйон для здійснення підприємницької діяльності;

- кіоск для здійснення підприємницької діяльності;
- вуличні меблі (лавки, урни, ліхтарі);
- рекламно - інформаційні об'єкти (показчики, електронні табло, рекламні носії).

Архітектурне середовище ГТВ – це комплексно сформоване, предметно – просторове середовище, дане формулювання та проведене дослідження дали змогу внести пропозиції щодо зонування цього середовища (рис.4):

- зона зупинкового комплексу;
- зона обслуговування населення;
- зона рекреації;
- транзитна (пішохідна) зона;
- транспортна зона.

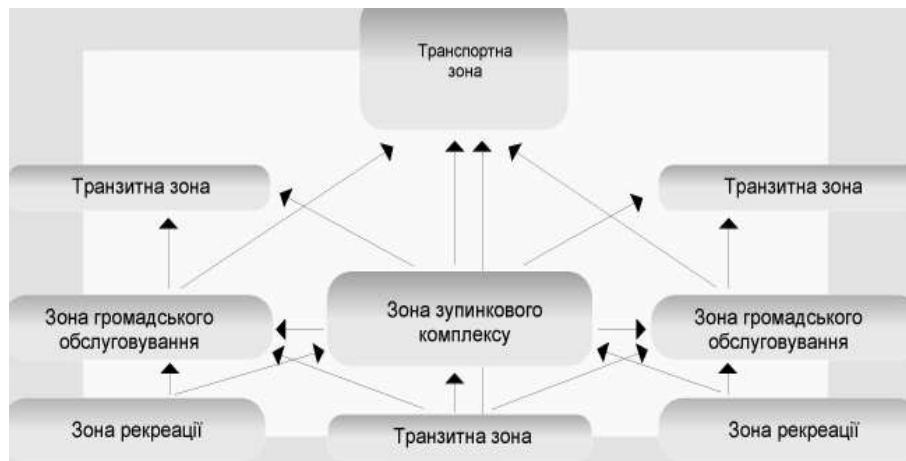

Рис.4. Зонування території архітектурного середовища ГТВ.

На базі чого розроблено модель доступності населення яка показує ступінь доступності окремих груп населення до окремих зон середовища ГТВ (рис.5).

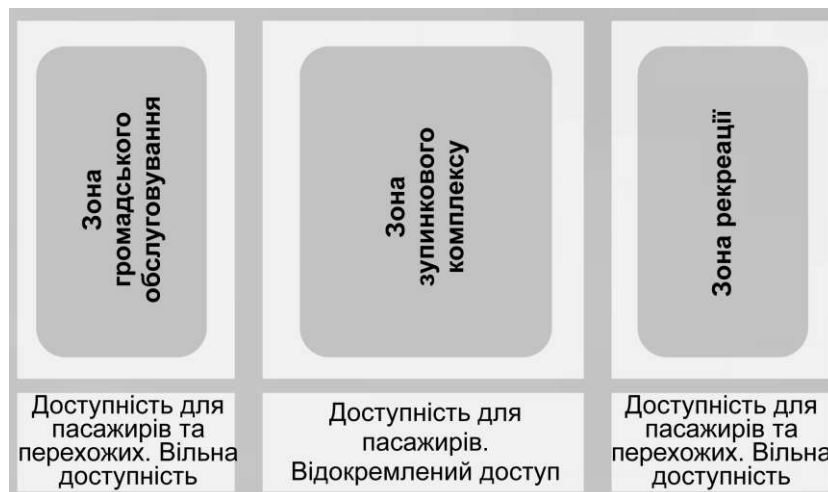

Рис.5. Модель доступності населення у громадсько- транспортному вузлі.

Також на основі проведеного аналізу зарубіжного та вітчизняного досвіду формування ГТВ, розглянутих факторів (зовнішніх та внутрішніх) та ін., мною розроблено ряд принципів формування архітектурного середовища ГТВ:

- принцип функціональної організованості – полягає у розподілі простору на функціональні зони, формуванні багатоцільового простору для різних груп населення, обмеженні певних зон відповідно до містобудівної ситуації;
- принцип організованості руху – полягає у дотриманні всіх необхідних параметрів та розрахунку кількості пасажирів відносно площі території, а також створенні окремої зони для пасажирів громадського транспорту, що не перетинається із транзитними зонами;
- принцип естетичності - впровадження єдиного стилістичного вирішення архітектурного середовища ГТВ та кожного модульного елемента, створення єдиного кольорового вирішення всіх структурних компонентів, використання сучасних будівельних матеріалів та конструктивних рішень при формуванні архітектурного середовища громадсько-транспортного вузла.

Через свою важливість, невід'ємність в системі міста та не достатню дослідженість метою подальшого дослідження даної теми є розробка єдиної модульної системи для формування архітектурного середовища громадсько - транспортних вузлів міста Києва.

Отримані результати, по проведеній науковій роботі, будуть призначені для використання при розробці методичних рекомендацій, при проектуванні, будівництві, реконструкції наземних об'єктів громадсько-транспортних вузлів і спрямовані на вдосконалення функціонально-планувальних рішень, підвищення архітектурно-художньої виразності об'єктів цього типу, що буде сприяти поліпшенню обслуговування населення, умов праці, покращенню функціональних та естетичних якостей міської забудови.

Література

1. Лисюк І.О. Методи реабілітації громадсько-транспортних вузлів на станціях метрополітену (на прикладі міста Києва). Кваліфікаційна робота на здоб. наук. степеня канд. соціально-гуманітарних наук НАУ. – Київ, 2009.
2. Русаков Е.С. Транспортно - коммуникационные узлы в структуре современного города. Автореферат на соиск. уч. степ. канд. арх. – М., 1974. – 32 с

3. Рябова О.В. Методи архітектурного моделювання міських громадсько - транспортних вузлів. Дис. На здоб. наук. степ. канд. арх. – Х., 2007.- 238с.

Анотация

Существует реальная необходимость исследования состояния общественно-транспортных узлов в городе Киев. Участие в паспортизации улиц Киева дало возможность сформировать ряд проблем, которые возникают в пределах архитектурной среды общественно - транспортных узлов города Киева, образуя таким образом основу для дальнейшего исследования, направленного на решение поставленных проблем.

Ключевые слова: общественно – транспортный узел, архитектурная среда, остановка общественного транспорта.

Annotation

There is a real need to study the state of public transport hubs in the city of Kiev. Participation in the certification streets of Kyiv made it possible to form a number of problems that arise within the architectural environment public - transport hubs of the city of Kyiv, which forms the basis for further research aimed at solving problems.

Keywords: public - transport hub, architectural environment, public bus stops.